

Rzeczypospolitej, wygłoszonym przez dr. hab. Andrzeja Szymańskiego, prof. UO. Jako ostatni w tej sesji głos zabrał ks. kmdr dr Zbigniew Jaworski i przedstawił wystąpienie pt. *Gwarancje wolności religijnej dla osób przebywających w zakładach karnych i w wojsku*.

Symposium kończyła bardzo ciekawa, można by rzec ekumeniczna sesja, w której autorami referatów byli Naczelni Kapelani Więziennictwa RP. Z tytułowano ją: *Raport o aktualnym stanie duszpasterstwa więziennego w Polsce według Naczelnych Kapelanów Więziennictwa RP*, a jej moderatorem był płk dr Jerzy Nikołajew. Kościół rzymskokatolicki reprezentował ks. dr Paweł Wojtas, Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP ks. Piotr Janik, a Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ks. dr Piotr Kosiński. Wszyscy duchowni zaprezentowali codzienne realia w jakich funkcjonuje duszpasterstwo więzienne w Polsce, charakteryzując przy tym stan personalny swoich ordynariatów. Po przedstawieniu referatów miała miejsce żywa dyskusja uczestników, a obrady zostały zamknięte przez prof. dr. hab. Tadeusza J. Zielińskiego, który podkreślił, że takie spotkania, jakie miały miejsce w Popowie, są wielce uzasadnione ze względu na „spotkanie” teorii z praktyką.

Dr Marek Bielecki

*Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie w Stalowej Woli
Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II*

Konferencja naukowa pt. *Korelacje wolności religijnej indywidualnej i wspólnotowej*, Jastrzębia Góra, 9-10 kwietnia 2015 r.

W dniach 9-10 kwietnia 2015 r. w Jastrzębiej Górze (Hotel Faleza) odbyła się konferencja naukowa nt. *Korelacje wolności religijnej i wspólnotowej*. Organizatorami konferencji byli Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego oraz Polskie Towarzystwo Prawa Wyznaniowego.

W konferencji czynny udział wzięło 35 osób, reprezentujących 10 ośrodków naukowych: Uniwersytet Opolski, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytet Rzeszowski, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie, Chrześcijańską Akademię Teolo-

giczną w Warszawie, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wyższą Szkołę Finansów i Prawa w Bielsku-Białej, Wyższą Szkołę Stosunków Międzynarodowych i Komunikacji Społecznej w Chełmie.

W programie konferencji przewidziano cztery sesje: Zagadnienia ogólne, Zagadnienia prawoporównawcze, Sfera wewnętrzna, Sfera publiczna.

Podczas pierwszej sesji, której przewodniczył prof. nadzw. dr hab. Dariusz Walencik (UO) wystąpiła trójka prelegentów: prof. zw. dr hab. Józef Krukowski (UKSW), prof. nadzw. dr hab. Piotr Steczkowski (UR) oraz prof. zw. dr hab. Artur Mezglewski (UO).

Zaprezentowali oni następujące wystąpienia: *Godność osoby ludzkiej – podstawą poszanowania i ochrony wolności religijnej w wymiarze indywidualnym i wspólnotowym (J.K.)*, *Przynależność wyznaniowa a prawo Kościoła do określania jej warunków (P.S.)*, *Wolność tworzenia kościołów i innych związków wyznaniowych oraz przynależności do nich (A.M.)*.

Sesji II przewodniczył prof. nadzw. dr hab. Mirosław Sitarz (KUL). W jej ramach swoje referaty przedstawili następujący prelegenci: dr Piotr Sadowski (UO), prof. dr hab. Wojciech Góralski (UKSW), dr Konrad Walczuk (UPH w Siedlcach), mgr lic. Michał Czelný (KUL).

Ich tematyka była następująca: *Chrześcijaństwo a niechrześcijaństwo w cesarstwie rzymskim na przełomie IV i V w. n.e. Analiza przypadku Hypatii i Rutiliusa Namatianusa (P.S.)*, *Gwarancje wolności religijnej w Konwencji zawartej między Stolicą Apostolską i Republiką Zielonego Przylądka (W.G.)*, *Indywidualne i wspólnotowe wolności religijne w słowackiej konstytucji (K.W.)*, *Szczególne obowiązki nauczyciela religii w świetle wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka Martinez v. Hiszpania (M.Cz.)*.

Kolejnej – trzeciej – sesji przewodniczył prof. nadzw. dr hab. Andrzej Szymański (UO). W jej ramach swoje wystąpienia zaprezentowali: prof. zw. dr hab. Bartosz Rakoczy (UMK), dr Anna Tunia (KUL), dr Sławomir Hyps (KUL), dr Damian Szeleszczuk (KUL), dr Michał Zawislak (KUL), dr Michał Chajda (Wyższa Szkoła Finansów i Prawa w Bielsku-Białej).

Tytuły przedstawionych przez nich referatów brzmiały: *Życie w instytucie zakonnym jako przejaw wolności indywidualnej i wspólnotowej (B.R.)*, *Obowiązek zachowania kanonicznej formy zawarcia małżeństwa – gwarancją czy limitacją wolności religijnej jednostki? (A.T.)*, *Odpowiedzialność karna za przeszkadzanie w wykonywaniu aktu religijnego (S.H.)*, *Ochrona jednostek i grup wyznaniowych przed dyskryminacją z powodów religijnych w polskim prawie karnym (D.Sz.)*, *Współzależność i współodpowiedzialność finansowa członków wspólnoty religijnej (M.Z.)*, *Granice*

swobody testowania przez osoby duchowne i zakonne w kontekście ograniczeń tej wolności wynikających z prawa wewnętrznego związków wyznaniowych (M.Ch.).

W sesji IV, której przewodniczył prof. nadzw. dr hab. Piotr Stec (UO), wystąpili następujący prelegenci: prof. zw. dr hab. Tadeusz J. Zieliński (ChAT), dr Michał Skwarzyński (KUL), prof. nadzw. dr hab. Paweł Sobczyk (UO), prof. nadzw. dr hab. Andrzej Szymański (UO), dr Jerzy Nikolajew (WSSMiKS w Chełmie).

Przedstawione zostały przez nich następujące referaty: *Korzystanie z klauzuli sumienia, jako realizacji wolności wspólnotowej czy/i indywidualnej (M.S.), Bezpieczeństwo państwa jako materialna przesłanka ograniczenia w zakresie korzystania z wolności religijnej indywidualnej i wspólnotowej (P.S.), Budowa i odbudowa meczetów i muzułmańskich domów modlitwy w latach 1922-1939. Realizacja wolności indywidualnej czy wspólnotowej? (A.S.), Stałe struktury duszpasterstwa więziennego a indywidualna wolność religijna skazanych i tymczasowo aresztowanych (J.N.)*

Poszczególne sesje wieńczyły dyskusje. Do tematów, które wywołały największe zainteresowanie należały:

- zasady określania warunków przynależności wyznaniowej,
- postulat wprowadzenia zasady samofinansowania się związków wyznaniowych,
- szczegółowe zasady konwojowania oraz dozoru osób odbywających kary izolacyjne, w sytuacji gdy biorą one udział w praktykach religijnych,
- pragmatyka Departamentu Wyznań Religijnych oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych MAiC w przedmiocie rozpatrywania wniosków o zarejestrowanie związku wyznaniowego,
- sytuacja majątkowa zakonników – w tym zasadność ograniczeń osób zakonnych w zakresie rozrządzania swoim majątkiem na wypadek śmierci,
- status Kościoła katolickiego w Republice Zielonego Przylądka.

Na koniec warto dodać, że konferencja odbywała się w uroczym miejscu – na bałtyckim klifie, w miejscu, gdzie Rzeczpospolita Polska sięga najdalej na północ, tuż obok latarni morskiej na Przylądku Rozewie.

*Ks. prof. dr hab. Artur Mezglewski
Wydział Prawa i Administracji
Uniwersytet Opolski*